

ΑΡΘΡΟ

Γιάννης Σταύρου*

Επενδυτικός νόμος και τράπεζες, ένα απολύτως οξύμωρο σχήμα

Οι πρόσφατες ανακοινώσεις των προθέσεων της κυβέρνησης για την ανάθεση της συνολικής διαχείρισης των επενδυτικών σχεδίων που θα υποβάλλονται προς έγκριση στον Αναπτυξιακό Νόμο από τις τράπεζες έχει δημιουργήσει έντονο προβληματισμό σε πολλούς επαγγελματικούς φορείς, η πλειοψηφία των οποίων θεωρεί ότι η συγκεκριμένη απόφαση δεν είναι σε καμία περίπτωση προς τη σωστή κατεύθυνση.

ΚΑΙ ΤΟΥΤΟ διότι το κύριο ζητούμενο από την κυβέρνηση, δηλαδή η διαφάνεια και η αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των επενδυτικών κινήτρων από τις τράπεζες, έχει αποδειχθεί στην πράξη ότι δεν έχει αποφέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Πώς θα εξασφαλιστεί η διαφάνεια, με το δεδομένο ότι οι τράπεζες είναι αμηνώς ιδιωτικές επιχειρήσεις με σκοπό το κέρδος; Πώς θα εξασφαλιστεί η διαφάνεια όταν οι τράπεζες στα προγράμματα του ΕΣΠΑ που έχουν διαχειριστεί μέχρι σήμερα δίνουν προμήθειες σε συμβούλους επιχειρήσεων ούτως ώστε να αυξήσουν τον αριθμό των προτάσεων που θα παραλάβουν και συνεπώς των πελατών τους και από την άλλη μεριά επειδή δεν θέλουν να προσλάβουν εξειδικευμένο προσωπικό και δεν διαθέτουν την απαραίτητη τεχνολογία για την αξιολόγηση των συγκεκριμένων σχεδίων, αναθέτουν σε εταιρείες συμβούλων την αξιολόγηση των προτάσεων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται;

ΕΠΙΠΛΕΟΝ, η Πολιτεία, με την ανάθεση ουσιαστικά της διαχείρισης των επενδύσεων στις τράπεζες πετυχαίνει μεν την κατάργηση των δημόσιων υπηρεσιών, που αποδείχθηκαν έως σήμερα επιρρεπείς στη διαφθορά, δημιουργεί όμως ένα οξύμωρο σχήμα. Το οξύμωρο του πράγματος προκύπτει από την αδυναμία συγκεκριμένου δύο αντιθετικών στόχων: του κερδοσκοπικού χαρακτήρα των τραπεζών, αφενός, και την έννοια του δημόσιου συμφέροντος, που εμπεριέχεται στην άσκηση της αναπτυξιακής πολιτικής μέσω κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων ιδιωτικών κεφαλαίων, τα οποία δεν θα επενδύονταν εάν δεν υπήρχαν τα κίνητρα.

ΑΚΟΜΗ, ο κερδοσκοπικός χαρακτήρας των τραπεζών εκφράζεται, και ορθά, μέσω των διαδικασιών αξιολόγησης που οι ίδιες ακολουθούν. Κοινωνικοοικονομικά κριτήρια, όπως η συμβολή της επένδυσης στην περιφερειακή ανάπτυξη, το ύψος της απασχόλησης που θα δημιουργηθεί, ο βαθμός υποκατάστασης των εισαγωγών, η αξιοποίηση τοπικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων κλπ., αποτελούν ψιλά γράμματα για τις τράπεζες, που το κύριο θέμα που εξετάζουν σε βάθος είναι οι έμπρακτες εξασφαλίσεις του επενδυτή.

ΤΕΛΙΚΑ, και με βάση τα παραπάνω, πώς θα δημιουργηθεί ένα νέο διαχειριστικό πλαίσιο που θα ανταποκρίνεται στην επίτευξη της διαφάνειας και στην αποτελεσματική λειτουργία του Επενδυτικού Νόμου, συγκεκριάζοντας την έννοια του δημόσιου συμφέροντος;

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ αυτό προτείνεται:

Α) Η διεκπεραίωση των διαδικασιών αξιολόγησης, διαχείρισης και ελέγχου να γίνεται από ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης (ΕΦΔ) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του ιδιωτικού τομέα (όπως ΚΕΠΑ, ΕΛΑΝΕΤ, ΕΦΕΠΑΕ) σε σύμπραξη με την Ελληνική Ένωση Τραπεζών. Έτσι, εξασφαλίζεται η συνευθύνη τόσο των ιδιωτικών επιχειρήσεων όσο και των τραπεζών.

Β) Η έγκριση των επενδύσεων να γίνεται κατά γεωγραφική περιοχή, με τη δημιουργία τεσσάρων επιτροπών: Βόρεια, Κεντρική, Νότια Ελλάδα και Αττική.

Γ) Οι επιτροπές έγκρισης επενδύσεων να είναι πενταμελείς με τη συμμετοχή των επιμελητηρίων, συνδέσμων επιχειρήσεων και τραπεζών. Στην επιτροπή πρόεδρος θα είναι γενικός γραμματέας του υπουργείου Ανάπτυξης.

Δ) Στο υπουργείο Ανάπτυξης να δημιουργηθεί Διεύθυνση Ελέγχου, η οποία θα εποπτεύει συνολικά την εφαρμογή του νόμου και τη λειτουργία του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης.

ΜΕΣΩ ΤΗΣ πρότασης αυτής, επιτυγχάνονται τα ακόλουθα:

1. Καταργούνται όλες οι υφιστάμενες υπηρεσίες του υπουργείου, δημιουργούνται οικονομίες και πατάσσονται οι θύλακες διαφθοράς.
2. Εξασφαλίζεται πλήρης διαφάνεια, με τη συμμετοχή των επαγγελματικών οργανώσεων και των τραπεζών.

3. Εκφράζεται και συμμετέχει στη διαδικασία το δημόσιο συμφέρον, μέσω της συμμετοχής της πολιτικής ηγεσίας στις επιτροπές έγκρισης επενδύσεων.

4. Δημιουργούνται οικονομίες πόρων.

5. Επιτυγχάνεται η αποκέντρωση των σχετικών διαδικασιών.

ΕΛΠΙΖΟΥΜΕ ΟΤΙ τις δύσκολες ώρες της κρίσης η πρόταση αυτή θα τύχει της ανάλογης -σοβαρής ελπίζουμε- προσοχής από την ηγεσία του υπουργείου Ανάπτυξης.

* Ο Γιάννης Σταύρου είναι εκτελεστικός αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Βιομηχανικών Βορείου Ελλάδας.